

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 228
Gener 2011

QUÈ CAL SABER?

LES FORMES SUFIXADES **-TROFINA** I **-TROPINA**

De vegades podem confondre aquestes dues formes sufixades d'origen grec que, encara que sonin semblantment, tenen significats diferents.

La forma sufixada **-trofina**, derivada del grec *trophós* ('que nodreix') i que porta el sufix **-ina** ('substància'), indica 'relació amb la nutrició'. Per contra, **-tropina** ve del grec *trópos* ('volta', 'gir') i porta el sufix **-ina**, i expressa afinitat per l'estructura o la substància indicades per la primera part del mot. Alguns exemples d'ús d'aquests afixos són **trofòmetre**, que significa 'instrument per a mesurar el grau de rotació del globus ocular' i també 'instrument per a mesurar el grau de torsió d'un os llarg'. D'altra banda, la **trofologia** és 'la ciència que estudia la nutrició orgànica'.

Hi ha un tipus d'hormones la denominació de les quals és vacil·lant: en trobem d'escrites acabades en **-trofina**, mentre que d'altres terminen en **-tropina**, encara que per raons etimològiques es prefereix la primera variant. La vacil·lació **-trofina/-tropina** es documenta també en anglès i francès, i actualment és objecte de discussió de la comunitat mèdica i científica. L'exemple més conegut és el terme **gonadotrofina** (o **gonadotropina**). D'acord amb el que hem dit més amunt, és preferible el primer mot, encara que tots dos es documenten en d'altres llengües.

Un exemple de terme en què apareixen tots dos afixos, cadascun amb el seu significat corresponent, és **trofotropisme**, que significa 'orientació de les cèl·lules vives amb relació al material nutritiu'.

Una excepció interessant és el terme **atropina** i el derivat **apootropina**. Aquests termes no tenen res a veure amb la forma sufixada **-tropina**, sinó que deriven del nom científic d'una planta. Es tracta de dos tipus d'**alcaloide** extrets de la **belladona** (*Atropa belladonna*), una coneguda planta molt verinosa.